

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В НУШ»

освітньої програми Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
освітнього рівня бакалавр

II курс, 5-й семестр

1. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Кількість кредитів - 3	<p>1) За джерелом інформації: • <i>словесні</i>: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда; • <i>наочні</i>: спостереження, ілюстрація, демонстрація; • <i>практичні</i>: вправи, творчі завдання.</p> <p>2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.</p> <p>3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, проблемно-пошукові, дослідницькі, творчі.</p> <p>4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладачів; самостійна робота студентів: з книгою, виконання індивідуальних навчальних проєктів.</p> <p><i>II. Методи стимулювання інтересу і мотивації до навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <p>1) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).</p> <p>Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи</p> <p>Форма підсумкового контролю: залік</p>	
Загальна кількість годин – 90		
<i>Денна</i>		<i>Заочна</i>
Лекції:		
20		4
Семінарські (практичні) заняття:		
16		8
Лабораторні заняття:		
3		-
Самостійна робота:		
51	78	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 3 год. - самостійна робота – 4 год.		
Мова навчання - українська		

Предмет вивчення навчальної дисципліни: методи, прийоми, форми, види і методики педагогічної діагностики.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Основи педагогічної діагностики в НУШ» враховує попередню підготовку студентів із навчальних курсів: «Психологія», «Педагогіка»,

«Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі», «Анатомія, фізіологія дітей з основами генетики та валеології» та забезпечує базу проходження науково-дослідницької та переддипломної практик.

Мета і завдання навчальної дисципліни:

Метою викладання освітнього компоненту «Основи педагогічної діагностики в НУШ»: є ознайомлення студентів із об'єктом, предметом, метою, завданнями і функціями педагогічної діагностики, діагностичними технологіями і методиками вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи НУШ.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Основи педагогічної діагностики в НУШ» є:

- уточнення сутності та змісту базових понять «діагностика», «діагностування», «педагогічна діагностика», «діагностична діяльність учителя», «педагогічний діагноз», «діагностичний супровід»; завдань і функцій педагогічної діагностики;
- визначення основних форм, методів і прийомів здійснення педагогічної діагностування учнів початкової школи НУШ;
- встановлення і аналіз типових помилок у педагогічній діяльності, пов'язаних із застосуванням діагностичних методик;
- оцінка та самооцінка майбутнім педагогом ступеня розвитку діагностичних умінь і навичок;
- ознайомлення з особливостями діагностичного супроводу професійної діяльності вчителя початкової школи НУШ;
- розкриття особливостей педагогічної діагностики в професійній діяльності;
- оволодіння діагностичними методиками і технологіями вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку.

II. Основні результати навчання та компетентності, які формуються:

Інтегральна компетентність:

Здатність студента самостійно і комплексно здійснювати трудові функції вчителя початкових класів, розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі початкової освіти із застосуванням сучасних досягнень педагогіки та інших наук з розумінням відповідальності за свої дії.

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	<p>ПР-07 Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання. Планувати динаміку розгортання змісту освітніх галузей та професійний саморозвиток вчителя.</p>	<p>ЗК-3. Здатність забезпечувати якісне виконання роботи вчителя початкових класів, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби.</p> <p>СК-6. Здатність організувати освітній процес в початковій школі, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій як цілісну систему формування особистості дитини молодшого шкільного віку у взаємозв'язку всіх його компонентів (мети і завдань, чинників впливу, закономірностей і принципів, методів, прийомів, засобів, форм навчання і виховання, діагностики й корекції результатів).</p> <p>СК-10. Здатність впроваджувати в професійно педагогічній діяльності сучасні програми з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів початкової освіти; різних категорій дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі.</p>

5	<p>ПР 12 Застосовувати в педагогічній діяльності методи та прийоми навчання, ефективні інноваційні підходи у роботі з молодшими школярами, як в стандартних, так і в нестандартних ситуаціях освітнього процесу, також реалізовувати міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей початкової школи. Узагальнювати власний педагогічний досвід, оцінюючи результативність застосування навчальних матеріалів для учнів, системи уроків, методичних рекомендацій з використання сучасного досвіду організації освітнього процесу Нової української школи.</p>	<p>ЗК-3. Здатність забезпечувати якісне виконання роботи вчителя початкових класів, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби.</p> <p>СК-10. Здатність впроваджувати в професійно педагогічній діяльності сучасні програми з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів початкової освіти; різних категорій дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі.</p>
---	---	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **3** кредити ЄКТС **90** годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)			
		Аудиторні	Лекції	Практичні (Семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (Семінарські)	СРС
Змістовий модуль I. Педагогічна діагностика як наука і навчальний предмет										
1	Тема 1.1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність. Предмет, завдання і основні категорії.	8	4	4		10	3	1	2	12
2	Тема 1.2. Види педагогічного діагностування.	8	4	4		14	3	1	2	16
Змістовий модуль II. Діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи НУШ										
5	Тема 2.1. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи НУШ. Етапи і змістово-технологічне наповнення педагогічного діагностування учнів молодшого шкільного віку	17	8	6	3	14	4	2	2	18
7	Тема 2.2. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів в умовах НУШ.	6	4	2		13	2	-	2	16
Разом: 90 годин		39	20	16	3	51	12	4	8	78

IV. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Змістовий модуль 1. Педагогічна діагностика як наука і навчальний предмет.

Тема 1.1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність. Предмет, завдання і основні категорії.

Зміст теми:

Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи

Педагогічна діагностика як наука, її виникнення та становлення Сутність і зміст педагогічної діагностики. Об'єкт і предмет педагогічної діагностики Завдання і функції педагогічного діагностування.

Типи педагогічного діагностування та вимоги до його проведення.

1.2. Види педагогічного діагностування.

Зміст теми:

Види педагогічного діагностування

Діагностування особистості учня початкової школи НУШ. Діагностування учнівського колективу класу. Діагностування виховного потенціалу сім'ї учня. Діагностування навчально-виховної системи.

Змістовий модуль 2. Діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи НУШ.

Тема 2.1. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи НУШ. Етапи і змістово-технологічне наповнення педагогічного діагностування учнів молодшого шкільного віку.

Зміст теми:

Методи педагогічної діагностики.

Визначення сутності та змісту понять “метод”, “метод дослідження”, “діагностичний метод”. Характеристика методів педагогічного (діагностичного) дослідження. Класифікація методів за А. І. Кочетовим. Основні ознаки педагогічного спостереження.

Основні етапи діагностичної діяльності вчителя початкової школи НУШ.

Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи. Характеристика основних етапів і компонентів педагогічної діагностики. Режими проведення діагностичних процедур.

Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи НУШ.

Особливості педагогічного діагностування готовності дитини до навчання в школі Зміст, форми і методи педагогічного діагностування учнів першого класу. Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу Педагогічне діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів третього класу Діагностичні технології вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів четвертого класу

Тема 2.2. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів в умовах НУШ.

Зміст теми:

Особливості співпраці вчителя початкової школи і сім'ї учнів.

Психолого-педагогічне спостереження як метод вивчення сім'ї учнів. Педагогічна допомога і підготовка батьків до виховання молодших школярів Умови успішного педагогічного спілкування вчителя і батьків учнів. Форми і методи роботи вчителя початкової школи з батьками учнів в умовах Нової української школи.

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форми виконання/ звітності
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1.1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність. Предмет, завдання і основні категорії.	1.Написати есе одну із запропонованих тем: <i>Якщо вчитель поєднує в собі любов до справи і до учнів, він досконалий педагог...</i> <i>Чи має педагог бути діагностом?</i> <i>Якщо педагогіка хоче виховувати людину в усіх відношеннях, то вона й має знати її у всіх відношеннях...</i>	Есе
2	Тема 1.2. Види педагогічного діагностування.	2.Заповнити таблицю «Відмінність психологічної та педагогічної діагностик»	Таблиця
Змістовий модуль 2			
5	Тема 2.1. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи НУШ. Етапи і змістово-технологічне наповнення педагогічного діагностування учнів молодшого шкільного віку	1.Уявіть ситуацію, за якої учень або його батьки відмовляються брати участь у діагностуванні. Запропонуйте послідовність дій вчителя, яка базується на дотриманні добровільності. 2.Складіть «Моральний кодекс діагностичної діяльності вчителя початкової школи НУШ» 3.Розробіть програму вдосконалення власної діагностичної майстерності. Визначте етапи самовдосконалення та критерії самооцінювання	Аналіз ситуації Творча робота Програма
5	Тема 2.2. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків Учні в умовах НУШ.	Скласти портфоліо діагностичного супроводу його професійної діяльності.	Портфоліо

6.1. Форми і методи поточного контролю та критерії оцінювання знань студентів[^]

Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, контрольні завдання репродуктивного, творчого чи дослідницького характеру.

6.2. Форми і методи підсумкового контролю та критерії оцінювання знань студентів:

Залік.

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна – К. : Преса України, 2005. – 448 с.
2. Мартиненко С. М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія / С.М.Мартиненко. – К. : КМПУ ім.Б.Д.Грінченка, 2008. – 434 с.
3. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навчально-методичний посібник / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – 262 с.
4. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики: навч.-метод. посіб./С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. - К. : Київ. ун-т ім.Б. Грінченка, 2013. – 144 с.
5. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: підруч. / О.Я.Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 503 с.

Додаткові:

1. Готовність дитини до навчання / Упоряд.: С.Максименко, К.Максименко, О.Главник. – К. :Мікрос,-СВС,2003. –112 с. –(Психологічний інструментарій).
2. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; голов. ред. В.Г.Кремень. – К. : Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П.Наволокова. – Х. : Вид. група "Основа", 2011. – 176 с.
4. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни / Р.Я. Пастушенко, Н.М. Пастушенко. – Львів: ВНТЛ, 2000. – 125 с.
5. Педагогічний глосарій / упоряд. В.В. Волканов. – К. : Шк. світ, 2011. – 128 с.
6. Туріщева Л.В., Гончарова О.В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л.В.Туріщева, О.В.Гончарова. – Х. : Вид. група "Основа": "Тріада+", 2008. –144 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <https://lib.npu.edu.ua/> – бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова.
3. <http://dnpb.gov.ua/ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
4. <http://nbuv.gov.ua/node/554> – електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
5. <https://nus.org.ua/> - сайт НУШ.
6. <https://pidru4niki.com/pedagogika/> – сайт підручників з педагогіки.

VIII. Інформація про викладача

Викладач	МАРТИНЕНКО СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА
Профіль викладача на сторінці кафедри	Професор кафедри початкової освіти https://pf.npu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pochatkovoi-osvity/pro-kafedru-pmpn
Електронна адреса	s-martunenko@ukr.net
Контактний телефон	Тел. 0444864539
Інформація про консультації	Консультації згідно визначеного графіку кафедри

IX. Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності. Політика ВК ґрунтується на засадах Положення «Про академічну доброчесність у Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antypalahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>). Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користуванням засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет ресурсів зазначається використане джерело. Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Політика щодо відвідування. Під час вивчення ВК здобувачі вищої освіти дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/images/file/conf/2014/003456.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/profkom-spivrobitnykiv?view=article&id=4480&catid=337>), відвідують заняття згідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки.

Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання КК відповідно до положення «Порядок організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова», «Порядок контролю якості знань студентів НПУ імені М.П. Драгоманова», «Положення про організацію освітнього процесу у НПУ імені М.П.Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>).

Правила виконання завдань ВК: практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки). У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

Політика щодо конфліктних ситуацій. Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.